

SZILÁGY-SOMLYÓ.

T Á R S A D A L M I H E T I L A P

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	4 frt
Fél évre	2 frt
Negyed évre	1 frt

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Hirdetéseket felvesz helyben a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Sz.-Somlyón, az ev. ref. papi háznál, hova a lap anyagi és szellemi részét illető küldemények is czímzendők.

Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

Lokális patriotizmus.

A legtöbb embernek az isteni gondviselés nem adta meg, hogy működését nagyobb körben terjessze ki, tevékenységének hatását szélesebb körökben érvényesítse.

Az isteni gondviselésnek különös kegyeltjei azok, a kiknek tehetsége, akár anyagi, akár szellemi legyen az, oly tényezőkkel ruházta fel őket, hogy nagyobb köröknek, egész nemzeknek áldásává válják életük működése az anyagi vagy szellemi élet terén; részint évtizedekre kiható áldozatkészségük folytán, részint szellemüknek kiváló zseniáltságánál fogva, a mely őket a költészet és művészet, vagy az állami élet más nyilatkozása terén a nemzet vezérényiségeivé avatja. Az emberek nagy sokasága erejét és tehetségét csak szűkebb körben fejtheti ki. A család körében, a melynek meleg ágyában az új nemzedék serdül föl, mint a családot fenntartó főtényező; a község és város körében, hol mint közhasznú tevékenységet kifejtő polgár hozzájárulhat ama szűkebb kör üdvös intézményeinek fejlesztéséhez, melyek annyira nélkülözhetlenek a közjó előmozdítására nézve.

A hazafiság, a haza iránti szeretet oly erény, melyet mindnyájunknak szívünkben ápolni kell. A nemzeti összetartás érzete, a nemzet multja iránti lelkesedés, a nemzet nagyjai iránt táplált kegyelet, mind megannyi tényező a hazaszeretethez, melynek való folytonos ápolására és fenntartására nézve. És ezt a szeretetet nem annyira ajkunkon kell hordani, mint tényekkel bizonyítanunk, a mi a haza legkisebb fiának is tehetségében áll. Mert valóban a hazának folytonos emlegetése, még nem bizonyosság arra, hogy szívünkben a hazaszeretet lángja lobog. S van egy neme a patriotizmus-

nak, melynek hatása, valódisága nem annyira nagy szavakban, ékes frázisokban nyilvánul, mint inkább a polgár csendes és zajtalan tevékenységében, a mellyel azon szűkebb körnek szenteli ideje és munkája egy részét, a mely kör inkább igényli az ily zajtalan munkásságot. A patriotizmusnak e neme az ugynevezett lokál-patriotizmus.

Ez legkevésbé sem zárja ki a nagy haza szeretetét, a melynek fiaul büszkén valljuk magunkat s a melyért életünket és vérünket feláldozni szent kötelességünknek ismerjük. Nem zárja ki, sőt feltétele neki.

Mentül inkább teljesítjük kötelességeinket azon szűkebb hazával szemben, melyet szülőföldünknek nevezünk s melyben életünk nagy részét vagyunk hivatva eltölteni; mentül jobban felelünk meg azon igényeknek, melyeket tőlünk a község, melynek tagjai vagyunk, a város, mely bennünket polgárának nevez, joggal követelhet: annál méltóbban felelünk meg egyszersmind a nagy haza iránti kötelességeinknek is, azon haza iránti kötelességeinknek, „mely bennünket ápol s eltakar.“

A vidéki városok fellendülésének, felvirágzásának leghatásosabb tényezője a lokális patriotizmus. A hol ez a község tagjainak, a város polgárainak szívében erős és szilárd, ott a városi és községi intézmények bizonyára oly alapokra fektetvük, melyek azoknak nemesak fennmaradását, de folytonos és biztos fejlesztését is lehetővé teszik.

Hogy erre a lokális patriotizmusra nagy szükség van, ki tagadhatná? Hiszen a vidéki városok nem nélkülözhetik akármelyik lakosuknak tevékenysége közreműködését. Csak ennek a gyökereiből fejlődhetik az a közhasznú tevékenység, melynek nyomán mintegy varázsütésre kelnek ki az áldást terjesztő anyagi és kultu-

ralis intézmények, mindmegannyi feltételei a nemzeti élet biztató fejlődésének. Ne kicsinyelje senki azt a zajtalan s nem fényes elismeréssel járó tevékenységet, melyre kit-kít tehetsége szerint a lokális patriotizmus kötelez. Vidéki városaink egyáltalán csak úgy fognak virágzásnak indulni; létfeltételeket képező intézményeiket csak úgy fogják megalapíthatni és gyarapítani, ha polgárságunk kebelében mentül nagyobb mértékben fog megszilárdulni a lokál-patriotizmusból fejlődő azon közszellem és közérzet, mely külső buzdítás nélkül is, a külső jutalom és elismerés reménye nélkül is, önzetlen tevékenységre, személyes áldozatra, sőt sok tekintetben az önmegtagadás nemes erényére serkent és buzdít.

Ne kicsinyelje senki ezt a zajtalan működést, ezt a csendes tevékenységet egy szűk körben, mert itt is megszámlálhatatlan áldások forrásává válhatik. Mert a ki a nélkül, hogy erre a tehetsége és életviszonyai hivatottá tennék, szélesebb körű tevékenységben fecserli el erejét, az hiába fáradozik; munkája sem a szűkebb körnek, sem pedig a szélesebb hazának hasznára nem válhatik. Nem a feladat nagysága, a melyre valaki vállalkozik, hanem a szigorú lelkiismeretességgel teljesített kötelesség sikere adja meg a munkának legszebb jutalmát.

Az orleans család.

Heigel után németből fordította: Péntek Ferencz.

(Folytatás.)

A mint Mária Antonia 1788. január havában keresztüi vitte, hogy Filep herceg, mint a királyné ellen forgalomba hozott rágalmazó iratok közüdo-

TÁRCZA.

A legrutabb leány.

Semmi sem volt komikusabb a népünnepélyen, mint az, hogy a kivégzendő ökröt a hadastyánok kísérték kivont karddal, mint valami generálist. A délceg veteránok kiknek nevetségessé húsága uniformisban lyukad ki, s kik nem szégyenlik magukat, vén ember létükre, gyerekes katonásdit játszani, valódi dicsőségére váltak, a melytől át vannak hatva, az osztrák szellemnek, a mint kevélyen ott lépdelt az országos ökr mellett azon hitben, hogy ők a földkerekség legnagyobb daliái.

A veteránok mellett két oldalról tömérdek gyerek futott, nem tudván, az ökröt bámulják-e inkább, vagy a veteránokat?

De a gyermekek persze csak a kordonig jöhettek. Azontul mindenki fizetni tartozik, csak az ökr és a veteránok nem.

Nagy zsidongás támadt a kordonnál az aprócseprő népség között. Nem egy nézte nagy sóvárogva az elzárt tündér-erdőt, mert a gyermek-fantázia legalább is annak rajzolta a ligetet, a mint zöld fái közül ki-kí csillant itt-ott egy cimeres pózna, vagy valamely filagória.

Hej, de sok boglyas fejecskeben kóválygott ez a gondolat: „Adnék most száz forintot negyven krajcárért?“

Hát a mint ott zsinatolnak vala, a kinek volt némi alaptökéje, kiegészítvén azt a kabátgombok vagy a penecilus elárusításával, épen arra ment egy előkelő rangú katona, kis fiát és leányát vezetve

kezén két oldalról. Mig a tiszt megváltotta a jegyeket, a két uri gyerek (megmagyarázható szanatamási rokonszenvből a kortársak iránt) a gyermekraj közé vegyült.

— Hej Pista, Biri! Merre vagytok? — kiáltá a tiszt a gyerekekre. — Micsoda dolog az, hogy elmaradoztok? Mit csináltok ti ott az idegen gyerekek közt, mi?

— Nézzük őket, — mondá a kis Biri szomorun. — Nem tudnak bejönni szegények.

— Hát miért nem jönnek? — mondja a tiszt, talán csak azért, hogy mondjon valamit.

— Mert nincsen papájuk! — felelte naivul Biri.

— Jaj, de ostoba vagy kedveském, — vágott vissza a szabadszájú Pista, — azért nem tudnak bejönni, mert pénzük nincs.

— Nos, hát vigyünk be kettőt — mondá hangosan a tiszt s a nyolc hatost, melyet a jegyek árából visszkapott, odacsusztatta a pénztárnok asztalára két piros jegyért.

Azzal az egyik jegyet oda adta Birinek, a másikat Pistának.

— Adjátok oda, a melyik gyerekek akarjátok.

A kis Birike egy kék ruhás, gyönyörű arcú leánykához lépett s annak az inggalérjába tette a piros jegyet, azután egészen kipirulva jött vissza apjához.

— Ej, ej, — szolt az apjuk, — mindig csak a szépet keresitek. Ha a Gondviselés is ilyen lenne, mivé lennének a rutabbak. Nosza Pista fiam, te meg azért is keresd ki az egész csoportban a legcsunyább leánykát s azt ajándékozd meg e jeggyel.

A szavak hangosan voltak mondva. A gyer-

mekek közt halk moraj hallatszott. Egymásra néztek, szemük mintegy önkénytelenül kereste, hogy ki itt hát a legrutabb?

A vakmerő Pista behatolt a csoport közé. A gyermekek félénken húzódtak tőle és mégis feszült érdeklődéssel lesték minden mozdulatát.

E pillanatban csörtettek oda a nemzeti színház ruháiba feltöztött tarka alakok lóháton, de a piros jegy sorsa annyira lekötötte a figyelmüket, hogy rá se hederítettek a páncozos lovagokra.

Pista végre megtalálta a legrutabb leánykát. Ott állt leghátul, piciny, összenyomott képe volt, az is ragyás. Apró, bizonytalan szemei szurósan tévelygtek szerteszét a tárgyakon. Alacsony homloka már is ráncos volt. Egyetlen rokonszenves vonás sem szépítette ezt az arcot.

Pista odanyújtotta neki a jegyet.

— Ez a piros bilét a magáé, mondá Pista ezzel bemehet az ünnepélyre.

A legcsunyább, a legcsunyább! zsidongtak a kicsinyek körülzárva a bilétes leányt! Lakatos Mari a legcsunyább!

Felkiáltások hallatszottak: Éljen a legrutabb! Éljen Lakatos Mari! Valamelyik ferencvárosi gyerekek eszébe jutott az „éljen“ szó: Éljen báró, Kemény! Erre aztán szünni nem akaró derűtség támadt az emberpalánták között.

Lakatos Mari meg úgy megörült a piros jegy láttára, hogy mindjárt megszépült a saját mosolygásától. Mit bánja ő, ha ő a legcsunyább is, csak lássa a nagy ünnepélyt közelről!

Én a ki tanuja voltam e kis epizódnak, elhátároztam, hogy mert a legszebb leányhoz ma hihetőleg nehezen fogok férhetni, hát megszerzem magamnak azt a mulatságot, hogy a legrutabbnak a sorsát fogom figyelemmel kísérni.

domásu szerzője villerscaterets-i birtokára száműzés-sék, a párisi parlament óvást tett ezen büntetés ellen. Kétségkívül közelebből elvi kérdésből tette ezt, de az is bizonyos, hogy a hercegnek a polgárok iránti barátsága is tekintetbe vétetett. XVI. Lajos kénytelen volt engedni és vissza venni a száműzési rendeletet, — ez vala előjátéka a legközelebbi év vészteljes eseményeinek.

Kérdés már most, mily szerepet játszott az orleánsi herceg a forradalom napjaiban? Ha Tournoisnak hitelt adhatunk, csak két helyzetet tudunk gondolni, t. i. egyfelől látjuk a királyt teljesen uralva „a cselszövényes osztrák nő“ által, és hogy a legveszélyesebb ballépésekre vezeti a németekből, svédekéből és angol jakobinusokból álló környezete, másfelől látjuk a népet, mely a királyt a hozzá nem illő kötelekekből kiakarja szabadítani, mely ösztönszerűleg egy férfit, az orleánsi herceg körül sereglik, a ki a leélt mult idővel szakítva, magát a jelen fiának érezve, felemelt fővel tekint a jövőbe.

De miként lehet az orleánsi herceg ezen jellemzését megegyeztetni a megtörtént eseményekkel, midőn tudjuk, hogy az embertelen csöcselék népet senki más nem vezette Versailles felé, mint a király unokaöccse, a ki tehát legelső sorban felelős az 1789. október 5. és 6. napján véghez vitt irtózatos bűnökért Necker kijelenti iratában, hogy a hercegnek csak az volt a célja, hogy a királyt megijessze és futásra bírja, hogy azután hívei által magát főhelytartóvá tétesse. De Onken már reá mutat az akkori rendőr-ministerhez érkezett feladásra, mely szerint a herceg október 6-án este így szólt bankárjához:

„Ma semmit se fizessen! Nem érdemlik meg a pénzt, a semmirevaló még életben van!“

Nem így beszél egy „csak a körülmények ellenállhatatlan hatalma által elragadtott szerencsétlen.“ A Palais Royal hercegi termében a „szabadság barátai“ törvényt tartottak a „nép ellenségei“ felett és a Palais Royalban berendezett kávéházak Foy, Valois, Corazza, stb. a forradalom központjai valának. Valóban a herceg eleinte illőnek tartotta, hogy az ő rangjához tartozó magasabb állású egyénektől ne vonuljon egészen félre, de ezen kiáltás: „Éljen az orleánsi herceg!“ „Éljen a nép atyja!“ Mit az utcán összegyűlt csöcselék nép kiabált akkor, midőn az elesett testőrök fejeit, — dárdájuk hegyére szurva, — triumfussal körül hurcolták, világos magyarázatát adta annak, mit remélhet a király és családja St. Lajos ezen utódaitól.

„Orleáns ur“, írja La Fayette Ploen Baillihez, „aljas játékokat űzött, hogy a koronát elnyerje, mely játéknál egyedül élete volt az, mit kockára nem tett és egyedül pénzének elvesztése okozott neki fájdalmat.“

Milyen orcája lehetett ezen férfinak, ki jól lehet a jakobinusok klubjának már 1791-től fogva

De sajnálatomra a kis Mari nem ment beegyesen a ligetbe, hanem, mint társainak mondá, haza megy megmondani az anyjának. Ott lakott anyja átellenben az százháznál. Utána mentem a gyerekeknek, de nem sokáig kellett mennem. Sorsa eldőlt utközben néhány lépésnyire.

Szemben egy borzas haju fiu-gyermek jött bögre s egy cserépfolytonossági hiányban levő bögre fülét tartva kezében, a bögre oldala fehér volt a lecsurgott tejfől.

— Mi bajod Gyuszi? — kérdi Lakatos Mari szeliden. Ugyan már megint mi bajod?

— Eltörtem a bögrét, — liheg az, új strófát kezdve a siralmakban, miközben szakgatottan, szótagonkint liheg: Agyonver a májszterné, bizonyosan . . . bizonyosan . . .

— Szegény Gyuszi, szegény! mondá Lakatos Mari. Lássuk csak, hátha segíteni tudnék rajtad?

— Ne beszélj . . . rebegé Gyuszi tágra nyitott szemekkel.

— Egy bilétem van, ha eladom valakinek . . . várj meg itt Gyuszi, eladom, megveszik az az urak.

A kis Mari visszafordult, de útját álltam.

— Megveszem én a bilétet tőled — mondtam.

— Igazán megveszi? Mit ad érte.

— Egy forintot!

— Szent atyám! Hisz az nagyon sok. Hátha nem jó pénz.

— Ne busulj lányom, itt van ni, hatosokban fizetem.

Örömteljesen szaladt vissza s karonfogva Gyuszi, lázas sietséggel mentek megvásárolni a szükséges tárgyakat, új bögrét és tejet.

— Látod Gyuszi — mondá a kis lány fennhéjázó hangon s némi fölényvel. Nem illik ám, ha azt kiabálsz utánam, mint tegnap is tetted, hogy „csunya“ vagyok. Ez a pénz most nem lenne itt s téged ugyancsak eldöngetne ma a májszterné, ha szebb volnék.

Mikszáth Kálmán.

tagja volt, még is megjelent a királynak reggeli udvarlásánál, állítólag azért, hogy a maga számára egy parancsnokságot kérjen, hogy ez által kikerülje a párisiak alkalmatlan tolokodását! A király híveinél valóban olyan fogadtatásban részesült, a melyet érdemelt. A főnemesek, — a mint Monteville minis-ter elbeszéli, — meglehetősen durván az ajtóhoz taszították és a mint a királynő szobájába lépett, hol az asztal meg volt terítve, a tálakat gyorsan elszedték, mert attól féltek, hogy a hivatlan vendég, midőn mellettök elmegy, még valami porocskát fog az ételbe keverni. De valjon nem érdemelte-e meg az orleánsi herceg ezen méltatlanságot, ki a jakobinusok klubjában, anyjának gyalázatára azt állította, hogy ő nem az Orleáns hercegnek, hanem Lacroix kocsisnak a fia, a ki az „Egalite“ nevet vette fel és egy nyilatkozatában közönségre tette, hogy szüntelen meg fog emlékezni a kötelességről, mit neki ezen dicső név parancsol. Babeof Srachus és társainak érzelmek, gondolkodás módja szerint teljesít is ezen ígéretét, midőn 1793. január 17-én ama híres konventi ülésen eme kérdésre: méltó-e Kapet Lajos a halálra, egy hangos „Oui“-vel felelt. Erre a hegy-pártiak és tricotenek tüstént felzudultak és midőn Egalité még egyszer ismétlé: „Én a halálra szavazok!“ számosan kiáltották: „Oh horreur, oh, ce monstre!“

De miután a szerencsétlen király feje leesett, a forradalom szörnyetegei mindig tehetetlenebbek lettek, míg utoljára saját gyermekeiket falták fel. És beteljesedett, mit a girondista Mánuel Filep szavazása után jövendőlt: „Ma biró, holnap hóhér, holnapután áldozat lesz!“

Már a királygyilkosság után kevés napra Buzot vádat emelt a konvent előtt egy párt ellen, a melyet megnevezni nem akart, hogy az a párt csak azért szavazott a király halálára, hogy a trónra egy más királyt emeljen. Akkor ez az intés nem vétetett figyelembe; Egalité a „kegyetlen tragédia bonvivántjának“ Dantonnak dözsölő cimborája, Desmoulinnak kebelbarátja volt.

De midőn Dumourier a forradalom ügyétől elpártolt, véletlenül a hangulat Filep ellen fordult. Filep Lajosnak fia chartresi herceg Dumourier táborában volt és ez elég ok volt arra, hogy az apát gyanússá tegye és azon véleményét költse fel, hogy ő sem barátja a köztársaságnak és bukását óhajtja. Robespierre, a ki soha sem tartozott a herceg barátai közé és a ki „a vérszomj orgáinak“ napjainban Franciaország egyedüli ura volt, a hűtelen Bourbonnt elfogatta és a forradalmi tribunál elé állította. Filep halálra ítéltetett, dacára annak, hogy ki nyilváníta, miszerint ő nem hiszi ugyan, hogy fia vétkes volna, de ha még is annak bizonyulna be, úgy fogna cselekedni, mint egy második Brutus. 1793. november 6-án halt meg hóhér kéz által épen az egyetértés terén, hol Lajos király a vérpádra lépett. Az utolsó pillanatokban oly méltósággal viselte magát, mely életében épen nem volt tulajdonsága. Beaulieu, a ki cellájának ablakából látta a fogház udvarán keresztül menni, azután a végzeteljes kétkerekű szekérre ülni, — azt mondja; „az ember inkább hitte egy fővezérnek, ki csapatát szemlére vezeti, mint elítéltnak, ki utolsó útjára megy.“ A mint a menet a Palais Royal közelébe ért, felfegyverkezett munkások csapata támadta meg az elítélteket kísérő katonákat, de azok csakhamar visszaverettek.

(Folyt. köv.)

Előfizetési felhívás.

A „Szilágy-Somlyó“ f. hó elsőjével hetedik évfolyamának második felébe lépett.

Ez idő alatt sohasem tévesztette el szemei elől a megindulása alkalmával hangoztatott irányelveket. Célja volt szolgálni a közügyet s városunk érdekeit, célja volt szórakoztató olvasmányokat nyújtani s általában a komolyabb dolgokat is oly modorban tárgyalni, mely senkit se sértsen s a közjónak mégis javára szolgáljon.

Azon eszközök mellett, melyet egy vidéki lapnak megszerezni módjában áll, iparkodtunk lapunkban a közönség tetszését kinyerni. Menyiben sikerült ezt elérniünk, előfizetőink becses bírálata árá bocsátjuk akkor, midőn ujjalag előfizetést nyitunk lapunk ez évi folyamának második felére, kérve őket, hogy jóindulattal pártfogásukat ezuttal se vonják meg.

Előfizetési feltételeink lapunk homlokzatán olvashatók.

Kelt Szilágy-Somlyón, 1889. július 1-én.

A „Szilágy-Somlyó“ szerkesztősege.

Különfélék.

* Meghívás. Folyó évi július hó 6-án d. e. 10 órákor tartandó rendkívüli közgyűlés tárgysorozata: 1) Polgármester jelentése városi pénztár szekrények tartalék kulcsainak a vármegye főpénztárába történt

áthelyezése iránt. 2) Ugyanannak jelentése a felépült gőzfürdő megnyitása iránt. 4) Ugyanannak jelentése Lászlóffy István befejezett fejezelmű ügyében. 4) Faragó Sándor tisztai ügyész jelentése a Teleszky Jozefin elleni telekkönyvi kiigazítási ügyben. 5) Ugyanannak jelentése a gőzfürdő építésére egyesek által kötelezőleg ajánlott segély befizetése tárgyában. 6) Több városi lakos kérelme a városbani letelepülés engedélyezése iránt. 7) A községi iskolaszék lemondása és arra vonatkozó indokolt jelentése, esetleg iskolaszéki tagok választása, ezekkel kapcsolatosan az iskola helyiség peressé vált bérhátraléka kiegyenlítése iránti intézkedés. 8) Csák Alajos gymnasiumi igazgató kérelme a hitoktatásért 100 frt tiszteletdíjnak a segélyalaphól kiutalása iránt.

* Eljegyzés. Csoma Imre mármaros-szigeti kereskedő a mult hó 27-én jegyezte el Jancsó Ilona kisaszonny, Veverán József köz- és váltó-ügyvéd szép és kedves gyámleányát.

* A népkertben szombaton d. u. kedélyes mulatságot rendeztek a községi iskola tanítói, melyre több tanügybarát és a gymn. tanár kar egy pár tagja is hivatalos volt. A hosszú tanév fáradsalmait után igazi örömnappja volt ez a lelkiismeretes és pontos tanítói karnak. A lelkiismeretesen betöltött munkakör és jól bevégezett munka után láthatólag jól találták magukat az irántuk melegen érző baráti körben. Az izletes uzoana alatt Bogdán István igazgató eszinos pohárköszöntőben üdvözlé a meghívott vendégeket, mire Hulinka Sándor lapunk társzerkesztője viszont a tanítói kart üdvözlé pohárköszöntőjében, kiemelve azon körülményt, hogy míg a végrehajtó a taneszközöket foglalta le az iskolában, addig a tanítói kar a szülők és tanügybarátok szívét foglalta le a maguk számára. Pohárköszöntők mondtak még Csák Alajos gymn. igazg. tanár és a tanári karra, Kraicsovics Ferencné urnőre, ki már 48 éve működik eredménydusan a tanügy javára mint tanítónő, a jelenlevő tanítónőkre, Faragó Ilona urnő és Szeinitz Birike k. a-ra, Bogdán István igazgatóra, stb. A kedélyes és igazán szívdertő mulatság a késő esti órákban végződött, mikor a társaság vig beszélgetés közt a városba visszatért.

* Az ipartestület f. hó 14-én tartja meg nyári táncvigalmát a Malom erdőben. A meghívók már ezé-hordattak, de a ki véletlenül azt nem kapott volna, a reá igényt tartana, jelentkezze Nagy Ferenc ipartestületi elnöknel, vagy Körösi Kálmán üzlethelyiségében s a meghívó részére készséggel ki fog szolgáltatni. Tekintve, hogy a nyári tánc vigalom e közhasznú testület alapítókéje javára rendezetik, remélhetjük, hogy attól városánk intelligens közönsége sem fog visszavonulni s az ipartestületet lelkes pártfogásában részesíteni fogja. Krasznán meg — sajnos, hogy ugyanakkor — szintén jótékony nyári táncvigalom fog rendeztetni, a rég vadudó tűzoltó-egylet szervezésének előmozdítása, illetőleg tűzoltószerek beszerzésére.

* Iskolai zárvizsgálatok. A községi iskolában f. évi zárvizsgák a következő rendben folytak le: Junius hó 23-án d. u. 6 órákor ének és tornavizsga Gyenge József, Bogdán István és Faragó Ilona szaktanítók vezetésével. Junius hó 26-án d. e. 9—12 óráig az I. II. f. osztályok vizsgái Némethy Zsigmond és Péntek József; d. u. 3-tól 6 óráig a III. V. f. osztályok vizsgái Gyenge József és Bogdán István osztálytanítók vezetésével. Junius hó 27-én d. e. 9-től 12 óráig az I. és II. ik. leányosztályok vizsgái Szeinitz Biri és Evva Julia; d. u. 3—6 óráig a III. és IV. V. VI. ik. leányosztályok vizsgái Kraicsovics Ferencné és Faragó Ilona osztály-tanítónők vezetésével. A női kézi munkák ez utóbbi napon közszemlére lettek kitéve. E munkák ugy nagy számuk, mint sikerült kivételök által méltán vonták magukra a szülők és érdeklődők figyelmét. E szakot tanították, mint rendkívüli tárgyat, Kraicsovics Ferencné és Faragó Ilona tanítónők. A vizsgák folyama alatt a jelesebb tanulók közt 48 frt értékű jutalom osztott ki. E célra adakoztak: Nagy László iskolaszéki elnök ur 10 frtot, Ruzska István iskolaszéki jegyző ur 6 frtot, a vizsgák folyása alatt pedig Goldglanc Jónász ur 3 frtot. Ez összegeken felüli részt a helybeli községi iskolaszéki pénztára fedezte. Ez áldozatkészség remélhetőleg bőségesen kárpótolva leend a tanulók előhaladásában. Adja Isten!

* Evzáró ünnepély. A helybeli gymnasium évzáró ünnepélye vasárnap délelőtt 11 órákor a plebániái templomban ünnepélyes „Te Deum“-mal vette kezdetét. Ezután a növendékek a tanárok vezetésével a színház helyiségében vonultak le, hol a tanügyi barátok és szülők szép száma várt rájuk. Az ifjuság Szentimrei István tanár vezetésével három dalt adott elő precizitással és pedig kettőt megnyitással, egyet záradékkal. A növendékek közül többen igen eszinosan szavaltak a különösen Ruzska Zoltán vált ki szép reményekre jogosító szavallatával, ki ezért díjat is nyert. A jutalmak kiosztása előtt Csák Alajos igazgató költői szép beszédet intézett az ifjusághoz, mely ugy tartalmával, mint alakjával az ifjuság értelmiségéhez volt ugyan mérv; de a nagyok is gyönyörködve hallgatták végig. Az ifjuság karéneke után az ünnepély véget ért.

* Meghívó. A zilahi

küldeményeket ezentúl nem érkezetteknek tekintem, nem fogok felőlük tudomást venni és sem megtartásukra, sem visszaküldésükre nem vállalkozom. S kérje fel ön, instálom, úgy a fővárosi, mint minden vidéki lapokat, hogy e nyilatkozatom felvételével engem e kellemetlen zaklatásoktól megmenteni segítsenek.

* Tervezet, az egyházkerület papi állomásainak a társítás, a papi ét tanítói tiszt és javadalom egyesítése, körlelkésziségek szervezése és tőkeképzés utján való följavítása iránt. Szilágyszolnoki egyházmegye. Felekezeti arány: Ev. ref. 49,265. Róm. kath. 9,225. Gör. kath. 97,209. Gör. kel. 5,724. Ág. 683. Unit. 33. Izr. 5,755. Egyéb 29. Anyagyház 61. Körlelkésziség 2. Leányegyház és diáporia 33. Társítandó egyházközségek: 1. a) Deesháza, fel-közi arány: ref. 632, gkath. 5, izr. 21, összesen 658. Papi fizetés 441 frt. b) Szilágyszeg ref. 126, rkath. 10, gkath. 188. izr. 15, összesen 339. Papi fizetés 459 frt, összes fiz. 900 frt — 2. a) Nádasd, ref. 740, rkath. 5, gkath. 24, izr. 34, összesen 803. Papi fizetés 419, összes fiz. 747 frt. — 3. a) Szakácsi, ref. 941, rkath. 7, gkath. 351, izr. 65, összesen 1364. Papi fizetés 473 frt és b) Szarvad, ref. 356, rkath. 22, gkath. 726, ág. 9, izr. 28, összesen 1141. Papi fizetés 401 frt, összes fiz. 874 frt. — 4. a) Varsola, ref. 588, rkath. 37, gkath. 260, ág. 1, izr. 18, összesen 904. Papi fizetés 429 frt. és b) Récsa, ref. 162, rkath. 15, gkath. 335, gkel. 3, unit. 3, izr. 12, összesen 830. Papi fizetés 194 frt, összes fiz. 623 frt. Kér még 100 frtot, ennek tőkéje 2000 frt. Tőkeképzés által segélyezendő egyházközségek. 5. Búrgszd, ref. 357, rkath. 11, gkath. 3, izr. 8, összesen 379. Papi fiz. 360 frt. Évi segély 240 frt. Ennek tőkéje 4080 frt. 8. Egrespatlak, ref. 293, rkath. 6, gkath. 532, izr. 19, összesen 850. Papi fizetés 581 frt. 9. Goroszló, ref. 451, rkath. 2, gkath. 220, unit. 1, izr. 6, összesen 680. Papi fizetés 350 frt. Évi segély 250 frt. Ennek tőkéje 5000 frt. 10. Horváth Peténye, ref. 267, gkath. 167, ág. 2, izr. 4, összesen 440. Papi fiz. 353 frt 82 kr. Évi segély 150 frt. Ennek tőkéje 3000 frt. 11. Ipp, ref. 642, rkath. 38, gkath. 327, izr. 28, összesen 1035. Papi fiz. 484 frt 69 kr. Évi segély 200 frt. Ennek tőkéje 4000 frt. 12. Kecel, ref. 428, rkath. 2, gkath. 359, izr. 8, összesen 797. Papi fiz. 435 frt 69 kr. Évi segély 100 frt. Ennek tőkéje 2000 frt. 13. Lecsémér, ref. 314, rkath. 9, gkath. 49, izr. 6, összesen 278. Papi fiz. 376 frt. Évi segély 230 frt. Ennek tőkéje 4600 frt. 13. Érmindszent, ref. 172, rkath. 52, gkath. 378, izr. 20, összesen 621. Papi fiz. 334 frt. Évi segély 250 frt. Ennek tőkéje 5000 frt. 15. Nagy-Mon, ref. 222, rkath. 2, gkath. 4, ág. 6, izr. 15, összesen 249. Papi fiz. 511 frt. Ennek filiája Sz. Szt.-Király, ref. 200, rkath. 23, gkath. 16, unit. 1, izr. 13, összesen 253. Összölétszám 502, ebből ref. 422. Évi segély 100 frt. Ennek tőkéje 2000 frt. 16. Pacal, ref. 527, rkath. 8, gkath. 78, izr. 67, összesen 680. Papi fiz. 370 frt. Évi segély 230 frt. Ennek tőkéje 4600 frt. 17. Panit, ref. 343, gkath. 84, izr. 4, egyébb 1, összesen 432. Papi fiz. 370 frt 76 kr. Évi segély 200 frt. Ennek tőkéje 4000 frt. 18. Peér, ref. 1093, rkath. 100, gkath. 362, ág. 1, izr. 207, összesen 1763. Papi fiz. 587 frt. Ennek filiája: Pacalusa, ref. 201, rkath. 45, gkath. 127, izr. 5, összesen 378, összes létszám 2141, ebből ref. 1394. 19. Perecsen, ref. 1024, rkath. 11, gkath. 756, izr. 37, összesen 1828. Papi fiz. 556 frt. Évi segély 50 frt. Ennek tőkéje 1000 frt. 20. Ráton, ref. 201, rkath. 18, gkath. 78, izr. 7, összesen 384. Papi fiz. 230 frt. Évi segély 370 frt. Ennek tőkéje 7400 frt. 21. Érszentkirály, ref. 498, rkath. 16, gkath. 404, gkel. 2, izr. 42, összesen 962. Papi fiz. 445 frt. Évi segély 250 frt. Ennek tőkéje 5000 frt. 22. Somlyó-Ujlak, ref. 462, rkath. 24, gkath. 25, ág. 11, unit. 1, izr. 4, összesen 527. Papi fiz. 400 frt. Évi segély 200 frt. Ennek tőkéje 4000 frt. 23. Zovány, ref. 738, rkath. 59, gkath. 23, ág. 3, izr. 49, összesen 842. Papi fiz. 506 frt. Évi segély 100 frt. Ennek tőkéje 2000 frt. 24. Vervölgy, ref. 542, rkath. 25, gkath. 12, izr. 10, összesen 599. Papi fiz. 556 frt. Évi segély 50 frt. Ennek tőkéje 1000 frt. Körlelkésziséggé alakítandó egyházközségek: 26. a) Ákos, ref. 941, rkath. 19, gkath. 286, izr. 66, összesen 1312. b) Kr.-Mihályfalva, ref. 561, rkath. 23, gkath. 110, ág. 1, izr. 24, összesen 719. c) Cégény, ref. 52, rkath. 48, gkath. 112, izr. 19, összesen 231, összes létszám 2262, ref. 1554, rkath. 90, gkath. 508, ág. 1, izr. 109. Összes papi fiz. lenne 900 frt. 27. a) Árdó, ref. 395, rkath. 10, gkath. 90, izr. 19, összesen 514. b) Böösháza, ref. 287, rkath. 2, gkath. 299, izr. 44, összesen 632. c) Benedekfalva, ref. 50, rkath. 10, gkath. 298, izr. 30, összesen 388, összes létszám 1534. Ebből ref. 732, rkath. 22, gkath. 687, izr. 93, összesen papi fizetés lenne 792 frt. — 28. a) Bagos, ref. 1005, rkath. 47, gkath. 81, izr. 21, összesen 1154. b) Borzás, ref. 330, rkath. 2, gkath. 83, izr. 3, összesen 418. c) M.-Valkó, ref. 123, rkath. 7, gkath. 390, izr. 51, egyébb 1, összesen 449, összes létszám 2144. Ebből ref. 1458, rkath. 56, gkath. 554, izr. 75, egyébb 1, összesen papi fiz. lenne 872 frt. 29. a) Görösön, ref. 461, rkath. 24, gkath. 301, izr. 16, összesen 812. b) Nyírsid, ref. 59, gkath. 298, izr. 5, összesen 362. c) Cigányi ref. 33, rkath. 12, gkath. 479, izr. 10, összesen 535. d) Haraklány, ref. 17, rkath. 4, gkath. 454, izr. 5, összesen 480, összes létszám 2189, ebből ref. 571, rkath. 50, gkath. 1532, izr. 36, összesen papi fizetés lenne 571 frt. Kér még 200 frt. Évi segély 200 frt. Ennek tőkéje 4000 frt. — 30. a) Monó, ref. 370, rkath. 2, gkath. 341, izr. 20, összesen 739. b) É. Gerhát, ref. 189, rkath. 9, gkath. 433, ág. 64, izr. 42, összesen 737, összes létszám 1470, ebből ref. 559, rkath. 11, gkath. 774, ág. 64, izr. 62. Papifiz ez idő szerint a kettőből 412 frt. Kér még 200 frtot. Ennek tőkéje 4000 frt. — 31. a) Pele, ref. 611, rkath. 14, gkath. 76, izr. 22, összesen 723. b) É. Kőrös, ref. 256, rkath. 18, gkath. 192, izr. 36, összesen 502. c) Szeödemeter, ref. 84, rkath. 13, gkath. 486, izr. 15, összesen 598, összes létszám 1823, ebből ref. 951, rkath. 45, gkath. 754, izr. 73, összesen papi fizetés 600 frt, kér 400 frtot. Ennek tőkéje 8000 frt. 32. a) Sülelmed, ref. 85, rkath. 24, gkath. 480, izr. 26, összesen 615. b) Cikó, ref. 97, rkath. 3, gkath. 206, izr. 10, összesen 316, összes létszám 931, ebből ref. 182 rkath. 27, gkath. 636, izr. 36, összesen papi fiz. 416 frt, kér még 200 frtot. Ennek tőkéje 4000 frt. — 33. a) É. Szodoró, ref. 265, rk. 18, gk. 261, izr. 26, összesen 570. b) T.-Szántó, ref. 287, rk.

370, gk. 859, ág. 10, izr. 139, összesen 1666. e. Érkává, ref. 124, rk. 33, gk. 612, gkel. 3, izr. 33, összesen 805. d) Hatvan, ref. 151, rk. 28, gk. 456, gkel. 1, izr. 11, összesen 647. Összes létszám a 4 községben 3687, ebből ref. 827, rk. 440, gk. 2188, gkel. 4, ág. 10, izr. 209, összesen papi fiz. a 4 községből az 1881-iki conserszerint: a) 271 frt 90 kr. + b) 276 frt 71 kr. — + c) 240 frt 45 kr., összesen 889 frt 7 kr. (lásd a megjegyzéseket alább.) Évi segély 150 frt. Ennek tőkéje 3000 frt. 34. a) Völesök, ref. 416, rk. 10, gk. 190, izr. 10, összesen 426. b) Szamos-Ujlak, ref. 35, rk. 2, gk. 575, izr. 9, egyébb 1, összesen 622. c) Vicsa, ref. 13, gk. 202, izr. 10, összesen 225, összes létszám 1273, ebből ref. 164, rk. 12, gk. 967, izr. 29, egyébb 1, összesen papi fiz. 330 frt, kér még 270 frt. Ennek tőkéje 5400 frt. Megjegyzések. a) szil.-szolnoki ev. ref. egyházmegyében csak 19 olyan egyházközség van, a melyekben a papi fizetés a 600 frtnál magasabb összegű, s ily minden külsegély nélkül fennállhatnak, az egyházmegye véleménye szerint. Ez egyházközségek: Bogdánd, Diósd, Nagy- és Kis-Doba, Hadad, Kémer, Keresztur, Kraszna, Kusaly, Erked, Lele, Menyő, Mocsolya, Nagyalu, Sámson, Sarmaság, Sz.-Somlyó, Tasnad, Zilah, Zsibó-Udvarhely és Balla. Az egyházmegye a paptanítói állomások szervezését teljesességgel nem ajánlja, mert az ilyen szervezést a népművelés szempontjából nemcsak céltüresztettnek hanem határozottan károsnak véli. Az egyházmegyei véleményben kifejezést nyer azon remény, hogy a kölesöntőke törlesztési hányadát mindenik egyházközség (legfennebb 2—3 kivétellel) képes és kész fizetni, sőt ha valamely egyházközség ezt nem teljesítené, a javadalmozott pap szívesen hordozná e terhet, mivel fizetése a mostaninál úgy is nagyobb lenne ha egy ideig így a névleges javításnak nem felelne is meg egészen. A szervezés és segélyezés sorrendjére nézve az egyházmegye véleménye az, hogy legelőször sürgősségi szempontból, az 5—24 sz. alatti egyh. községekben kezdendő; második sorban az 1—4 sz. sz. számú társítások következnének, de egyelőre ezek közül is csak a 4 sz. Varsola Récsa társítása, a többi tekintettel a most élő lelkesekre, az idő kérdéseinek hagyandó fenn. (NB. Récsa leányegyház, nincs rendes lelkes); harmad sorban következnek a körlelkésziségek (26—34 soroz.) szervezése. A társítandó egyházközségek rovatában 1 soroz. alatt említett Deesháza és Szilágyszeg káplántartásait akként egyesítendő, a javaslat szerint, hogy előbbi helyen 600 frt., utóbbin 300 frt évi javadalom állapítás meg. A második főrovatban 20 soroz. alatt említett Ráton egyh. községre nézve megjegyzi az egyházmegye, hogy az, miután Krasznaegyházhoz közel fekszik, s minthogy szegénységéről fogva a fedezetre szükséges tőke o-át fizetni nem képes, ajánlatik, hogy az állomás megüröredésével Kraszna anyagyházhoz csatoltassék, s a rátoni papi fizetés 300 frtra fölemeltetvén krasznai rendes lelkes kötelezettségek abból káplánt tartani. Ez idő szerinti pap élete tartalma alatt 70 frt fizetéspótlék részére utaltassék ki, s így a bizottság véleménye szerint a 70 frt fizetés emelés pótlásul szükséges 1400 frt tőke. A 26 soroz. alatt tervezett Ákos, Kr. Mihályfalva, Cégény körlelkésziségre nézve megjegyzi az egyházmegye, hogy az csak elvben contemporatitak, de ha nevezett egyházak bármelyike a papi fizetést önére 600 frtra fölemeli, mint önálló egyház tartandó fönn. A 30 soroz. alatt feltüntetett Pele, Kőrös, Szeödemeter körlelkésziség összesített 600 frt, fizetésre nézve megjegyzendő, hogy a nevezett három egyházközség papi állomásainak javadalmai értéke tulajdonképpen 1098 frtra volt becsülve, de a szőlők elpusztulása a nép szegénysége és kiköltözése miatt alig tehető 600 frtra. A 32 soroz. alatt feltüntetett Érszodoró, Hatvan körlelkésziségre nézve szintén megjegyzendő, hogy a négy egyházközség fölszólítandó lesz, hogy hajlandó-e közülök valamelyik a jelenlegi fizetést 600 frtig emelni, s annak fedezésére szükséges törlesztési kölcsön fizetést magára vállalni. Addig is azonban, míg a körlelkésziség alakulása megtörténik, ha esetleg valamelyik önállósága megtartásáért a fizetést 600 frtra emelné, megkérendő az Igazg.-Tanács, hogy a többletet a most működő papok között lélekszám arányban élvezendőleg folyósítsa. Az 5—24 soroz. alatt feltüntetett és segélyezés által tartandó egyházközségek évi szükséglete 3374 frt., ennek tőkéje 65,480 frt. A 18—33 soroz. körlelkésziségek évi szükséglete 1420 frt, ennek tőkéje 28,400 frt, összes évi szükséglet 4794 frt. Összes tőke 93,880 frt. E tervezetet a convent elé terjesztette a kolozsvári állandó ig.-tanács.

* A nép szárvize. Eddig a kevésbé tehető, családapa — ha saját és fogait ápolni akarta — kénytelen volt minden oly szárvíznek nevezett mixturával beérni, mely olcsó volt. Az ize „megjárta“ és úgy látszott, „mintha valami használt volna is.“ De mily következményeket vont az ily szerek állandó használata később maga után, arról sokat mesélhetnének azok a kik az ily „olcsó“ szereket hosszabb ideig használták. Hogy a kevésbé tehető is képes legyen egy kitűnő szárvíz birtokába jutni, elhatározta dr. Popp J. G. udvari főorvos, hogy 40 év óta az egész világban elterjedt Anatherin szárvízének palackjait tetemesen megnagyobbítja úgy, hogy 50 kros palackjai az árnak megfelelő nagyobb mennyiséget tartalmaznak. Fogpasztája (35 kr.), Anatherin fogpasztája (1 frt 22 kr.) és fogpora (63 kr.) oly elismert különlegességek, melyekhez más ily szer nem hasonlítható. — E szerek kaphatók: Józsa Gyula és Szaploncai S. gyógyszerárakban.

* A „Budapesti Hírlap“nak a hazai művelt olvasóközség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét: minden pártérdek mellőzésével küzdött nemzetiünk- és fajunkért, az egyetlen jelszavával: magyarság! Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hírlap“ érte el: legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az országnak. A külső dolgozótársak egész seregén kívül a szerkesztőségnek annyi belső tagja van, a mennyivel egy magyar lap sem dolgozik. Minden fontosabb bel- vagy külföldi ese-

mény fölől rendes levelezőn kívül saját külön tudósító értesít közvetlenül: a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy e mondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hírlap“ arról rögtön ne adjon hírt és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hírlap“ politika, cikkeit Kaas Ivor báró, Rákosi Jenő, Grünvald Béla Balogh Pál írják más kiváló hazai publicistákkal hiven a lap független, magyar, pártérdekeket nem ismerő szelleméhez. Politikai hírei azéleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közéleté felől távirati értesítésekkel látnak el rendes levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap. „Budapesti Hírlap“ távirati tudósításai másnap már teljesen egy fokon állanak a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. Európa összes metropolisai-ban Londontól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, a kik úgy az ott történő eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó híreket rögtön megtáviratozzák. A külföldi rendes tudósítókön kívül minden fontosabb esemény fölől a szerkesztőség külön kiküldetű tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hírlap“ e célokra havonként oly összeget fordít, mint a mennyi ezelőtt 10 évvel még egy-egy hírlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban, leggyorsabban értesülő organuma a sajtónak. A „Budapesti Hírlap“ Tárcarovata a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A napirovatokat kitűnő zsmnalisták szerkesztik s a helyi értesítés ismert legügyesebb tudósítókra van bízva. Rendőrségi és törvényszéki rovatát külön-külön szerkesztői a főváros sőtét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hírlap“ helyet foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovatban

Nincs többé fogfájás!! Könnyen vérző be-
teg és gyulladt foghúst gyógyít és erősít,
a fogkövet eltávolítja és képződését meg-
gátolja; a szájbüzt azonnal megszünteti na-
ponta használatánál cs. és k. udvari fogorvos és
udv. szállító, valódi

DR. POPP világ- *Anatherin*
hirű *szájvize*
kétszer oly nagy palaczkokban mint eddig.
Ezzel egyidejűleg alkalmazandó

Dr. Popp fogpasztája, mely a fogakat folyton
egészséges és szép állapotban tartja.

Dr. Popp Anatherin fogpasztája, mely a legjobb
és legfinomabb szer a fogak tisztán tar-
tására és a foghús megerősítésére.

Dr. Popp fogpora ragyogó fehérségű fogakat köl-
csönöz, anélkül, hogy más más fogporok
a fogak zománcát megsértené.

Dr. Popp növényzappana a legjobb gyógy-pipere
szappan, mindennemű bőrkütsékek ellen és
különösen fődokhoz.

Dr. Popp napraforgó [szap-] (nem glicerín) A
Vénus [pana] legújabb és a legfi-
nomabb divat-pipere szappanok. A bőrt bársonyfinomá-
teszik.

Árak: Anatherin-szájviz 50 kr. 1 frt és 1 frt 40 kr.
Anatherin fogpaszta téglében 1 frt 22 kr Aromatikus fog-
paszta 35 kr. Fogpor dobozban 63 kr Növényzappan 30
kr. Napraforgó szappan 40 kr. Venus szappan 50 kr. — E
szerek kaphatók Szilágy-Somlyón: Szilágy J., Jö-
zsa Gy gyógyszerészeknél és Telegy Márton kereske-
désébe. 6-12

Előkelő szakférfiak nyilatkozatai.

Dr. Popp J. G. udvari fogorvos urnak!
Megvizsgáltam Anatherin-szájvizét és ajánlatra
méltónak találtam.

Bécs.

Oppolzer tanár,
emerit rector, magnif. a cs. k.
klinika tanára, szász kir. ud-
vari tanácsos, stb.

Az ön fogpasztája és szájvizéből, melyeket több
esetben nagy sikerrel hoztunk alkalmazásba, kérünk az
itteni poliklinika használatára mindegyikből 4 csoma-
got küldeni.

Dr. Schilbach,
a jénai poliklinika assistense.

A **Dr. Popp J. G.** udvari fogorvos ur Anatherin-
szájvizét nemcsak a szájnak kellemetlen büze, a lyukas
foga ellen, hanem a foghús sorvadása, a scorbut s a fog-
fájásoknál is a legjobb sikerrel alkalmaztam.

Soldan János,
cs. kir. főorvos a 9. huszárezrednél.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy
már 10 év óta fennálló üzletemhez a
neutitsent, weiskirchent, bécsi és honi kész

fa- és vashutor raktárt rendeztem be,

illetve erre belföldi és külföldi elsőrendű butorgya-
rosoktól képviselőiséget vettem át, midőn erről van

szerencsém tudatni, szívesen meghívom a T. vevő
közönséget, szükség esetén rendelkezésemre
megtenni. Butor szövetei gárniturokhoz legnagyobb
választékú minta colectióim vannak rendelkezésre;
elváallalok szilárd munkával ellátott butorokra be-
rendezéseket, háló, ebédlő és szalon szobák-
hoz, kávéházak, nyaralók, fürdők, stbre.

Az árukat direkt első forrásból, a gyárból
küldetem meg kívánság szerint, vagy helybeli rak-
tárból vehetők át: a fizetések megegyezések mel-
lett hitelidőre, vagy részlet lefizetés mellett is tör-
ténhetnek; készpénzfizetésnél pénztári engedményt
nyújtok, mely a vétel összegétől függ; vidéki vagy
távolabbi városokra a minta colectiót szívesen be-
küldöm, valamint költségkiszámtással is szolgálok;
kívánság esetén megbízottamat a minta colectiót be-
mutatása végett s költségkiszámtás megtételére szí-
vesen küldöm; megjegyzem, hogy butor behúzó
kelmeket legdivatosabb Jutte,rips, gobelin, selyem,
arany szövés, bársony, plüsch és zsenilienbe méter
számra is szolgálok és ebből egy nagy minta colec-
tióval rendelkezem.

A butorok kiállítása ugy minőségben, mint
művészi kivitelben kifogástalan s azok jóságáért a
gyárosaim jó hírneve, nagy kiviteli képessége ga-
rantíroz s nemesak versenyképes olcsóbb árak, 3-3

mint sok nagyvárosi, de a munka művészi kiáll-
tása és tartóssága felülmúlja ezeket. — Nád buto-
rok és székekből külön gyári árak.

Nádszékek darabja	2 frttól 10 frtig.
Garnitúrák	60 frttól 700 frtig.
Pulitíros siffon darabja	20 frttól 150 frtig.
" ágyak "	10 frttól 75 frtig.
" kredenc "	20 frttól 175 frtig.
" mosdó "	15 frttól 75 frtig.
Consol tükör márvánnyal	20 frttól 240 frtig.
Író asztal darabja	10 frttól 120 frtig.

És még magasabb árak mellett is, ében fából,
gyöngyház, elefántcsont vagy más értékesebb bera-
kásokkal és művészi faragványokkal.

Szíves megrendelésüket kérve, — ajánlom ma-
gamat, Tisztelettel:

Fábry József,
Sz.-Somlyón.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a legelső
és legnagyobb kőbányákali közvetlen összeköttetéseinknél fogva, azon kellemes helyzetben
vagyunk, hogy bármely ilyenmű fővárosi üzlettel versenyezve a legjobb minőségű, tiszta
és hibátlan

Márvány, Gránit és Syenit kövekből

SIREMLÉKEKET

minden nagyságban, a legújabb és legszebb alakokban igen nagy választékban, folyton kész-
letben tartunk és a legolcsóbb árakon számitjuk.

Siremlékek felállítását ugy helyben mint vidéken saját felelőségünkre eszközöl-
jük és így vevőinket a gyakran előforduló károktól megóvjuk.

Mindennemű építkezési kőfaragó munkákat, márvány vagy terméskövekből, ugy-
szintén öntött vagy vert-vasrácsoszatokat a legjutányosabb árakért készítünk.

Mint eddig, ugy ezután is solid és tartós munkák készítését fő feladatunknak
tekintjük.

A nagyérdemű közönség becses bizalmát továbbra is kérve,

teljes tisztelettel:

Weiszlovits Adolf és fia,
Nagyvárad, Olaszi, főutca.

Mintákat és árjegyzéket bérmentve küldünk.

12-12

Ma a legkedveltebb és legelterjedtebb lap!

Összetevészek kikerülése végett azonban csak kis PESTI HIRLAP irandó cím gyantán

iz éves múlt a Pesti Hírlap mögött. Tíz év alatt vitta ki, hogy a legelterjedtebb magyar lap lett. Ha leg-
elterjedtebb, ugy önként érthetőleg a legkedveltebb is.

S mint lett az? Erre méltán büszke lehet. Mert becsületesen és lankadatlanul lobogtatta, soha sem
uszva a divatos áramlattal, azt a zászlót melyet tíz év előtt kitűzött: a szabadelvűség zászlaját. Pedig
a legutóbbi tíz év alatt is sokszor rossz idő járt erre a zászlóra. S ha ma — rengeteg olvasó-
táborral a háta mögött — dialdalmasan tekinthet vissza a Pesti Hírlap a lobogó alatt kivívott sikereire: mélt-
án tölti el megelégedés a mult, bízalom a jövőre nézve.

Szabadelvűség, függetlenség! Ez volt s ez lesz jelszava és iránya jövőre is a Pesti
Hírlapnak.

Függetlenség minden irányban! Ebben rejlik a lap ereje melynél fogva minden
kötelező tekintetek nélkül megmondhatja az igazat mindenkinek: a kormánynak és azt tá-
mogató többségnek ép ugy, mint az ellenzéknek. Sohasem hízelve a közönség hullámozó
szeszélyének sem; sohasem a közönség után, de mindig előtte járva annak.

Ezt a programot, ezt az irányt vallják magukénak azok a különböző
pártállású kitűnő publicisták, kik a Pesti Hírlap politikai és
társadalmi cikkeit írják.

A politikától eltekintve, a Pesti Hírlap tárcáit is legelső
rendű szépirodalmi erői szolgálatják. Ugy, hogy ma nincs
lap, mely tárcaközlemények tekintetében vetélkedhetnék a
Pesti Hírlappal.

De nem vetélkedhetik — közölszerés szerint
— a tartalom bősége, változatossága és
élőnléség dolgaiban sem. Annyi szór-
koztató közleményt, tréfás karcolatot,
pikanterit, s a mellett annyi hasz-
nos ismeretterjesztő cikket ma
kétséghelvonhallanul egy
más lap sem hoz.

"PESTI HIRLAP"

Elég legyen a
Mikszáth Kálmán ál-
tal írt, — „A t. Házból“
című — közkeveltségű ország-
gyűlési karcolatokra, továbbá a
fővárosi közgyűlésekről és törvényszéki
esetekről írott muattató rajzokra, tréfás le-
írásokra, apróságokra, stb. hivatkozni.

A Pesti Hírlapnak van ma legbővebb
napihír-, színház- és törvénykezési rovata.

A távirati tudósításokra oly gondot fordít, hogy
ma már a hírt (hazai hírek) nagyobb részét is sürgönyök képezik,
mert a Pesti Hírlapnak már az expressz-lel sem jön elég gyorsan.
A külföldi nevezetesebb politikai és nem politikai eseményekről pedig az
összes európai fővárosokból saját megbízott tudósítói küldenek —
költséget nem kímélve — mindig lehetőleg kimerítő sürgönyöket.

Specialitását képezi még a Pesti Hírlapnak a mindenki által oly szívesen olvasott
tanulságos és szórakoztató szerkesztői üzenetek rovata; (naponta több, mint az összes
napilapoké egész héten át, mi a szerkesztőség és olvasó közönség között fennálló szívélyes
családias viszonyról tesz élénk tanuságot).

S bár a legdiszesebb kiállításban naponta (a hétfőt kivéve) két teljes ívet — 16 oldal — fölva-
gott állapotban ad az olvasó kezébe, külön kedvezményül hetenkint még egy zenemellékletet is kapnak
a lap előfizetői, teljesen ingyen. Oly kedvezmény, minőt ma egyetlen európai lap sem nyújt közönségének.
Előfizetés — legelőszertiben postautalvánnyal — a hó bármely napjától kezdve eszközölhető s az előfizetési
pénzek a Pesti Hírlap kiadóhivatalába (Budapest, nádor-utca 7. sz.) küldendők.
Levelező lapon nyilvánítt óhálra a Pesti Hírlap egy hétig ingyen és bérmentve kapható
mutatványul.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nádor-utca 7. sz.

Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr.